

Raadsbrief Samenwerkingsprogramma DBS 2024

aan: de raad van de gemeente Hillegom

ons kenmerk: Z-23-295937
datum collegevergadering: 26 maart 2024
portefeuillehouder: Dhr. A. van Erk, burgemeester
behandelend ambtenaar: Jochem Timmers
emailadres: j.timmers@hltsamen.nl
telefoon: 14 0252
embargo:

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

In de Strategische agenda Ruimte voor de Duin- en Bollenstreek, die in 2021 is opgesteld, is niet alleen de ruimtelijke samenhang tussen de gemeenten aangegeven; ook de onderlinge verbondenheid in onze streek maakt samenwerking belangrijk. Deze samenwerking is praktisch uitgewerkt in een aantal topprioriteiten die samen de Uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek (DBS) vormen. De Uitvoeringsagenda beschrijft projecten op strategisch en maatschappelijk vlak waar we samen aan willen werken omdat we een gezamenlijk en gedeeld belang hebben. De colleges van Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk en Teylingen hebben in 2022 deze agenda vastgesteld.

Inmiddels zijn we anderhalf jaar verder en zien we het belang van samenwerken nog altijd toenemen. De vraagstukken op het gebied van ruimte en mobiliteit, economie en arbeidsmarkt, woningbouw, klimaatontwikkeling en inrichting van het landschap kunnen niet door individuele gemeenten alleen opgelost worden. Afstemming en samenwerking met elkaar en met andere overheden is essentieel en veelal randvoorwaardelijk om vooruit te komen. Vanuit het Rijk en provincie wordt intergemeentelijke samenwerking gevraagd bij de toekenning van financiële middelen. Als Duin- en Bollenstreek kunnen wij optreden als volwaardige gesprekspartners en verstevigen we onze positie in onderhandelingen en afspraken met partners, zowel publiek als privaat. We groeien in deze samenwerking. We weten elkaar steeds beter en eerder te vinden, maar het vraagt ook permanente aandacht. Deze brief en bijlage bevatten een update van de projecten die we met vijf gemeenten gezamenlijk oppakken en van de wijze waarop de samenwerking tussen de gemeenten is gegroeid.

Stand van zaken Uitvoeringsagenda DBS

Het afgelopen jaar zijn de projecten uit de Uitvoeringsagenda uitgewerkt in concrete bestuursopdrachten, met doelstellingen, planning en benodigde capaciteitsinzet en financiële middelen. Daarnaast zijn twee projecten toegevoegd: de Evaluatie Gebiedsprogramma's groen en het vervolg op de versnelling van de projecten in het kader van de "Brede welvaart in de Sierteeltregio". Ook zijn twee projecten in voorbereiding om mogelijk later in 2024 aan de agenda toe te voegen. De eerste is 'Hernieuwbare energiebronnen', waarbij een eerste stap gezet wordt door het formuleren van de uitgangspunten voor het opstellen van een bestuursopdracht Collectieve warmtevoorziening. De tweede betreft het versterken van de verbinding tussen de DBS-projecten en het sociaal domein ten einde synergie voordelen en kansen beter te benutten en met een integrale benadering doelstellingen te realiseren. De colleges zijn van mening dat deze regio-brede onderwerpen door de omvang, het belang, de urgentie en benodigde afstemming eveneens in DBS-verband besproken moeten worden.

In de bijlage treft u de Voortgangsrapportage Uitvoeringsagenda DBS aan. Hierin is de stand van zaken betreffende de DBS-projecten opgenomen: de voortgang, de gerealiseerde en komende mijlpalen en de financiën. De colleges zijn voornemens om de gemeenteraden twee keer per jaar (voorjaar en najaar) te informeren met een rapportage. Afgelopen zomer kreeg u een streekupdate. Deze rapportage is hier de opvolger van.

Stand van zaken Regio Deal aanvraag

Ten aanzien van de Regio Deal “Brede welvaart in de Sierteeltregio” weten we sinds 9 februari j.l. dat het Rijk de aanvraag niet heeft toegekend. Dat is een teleurstelling. Het Rijk heeft de Regio Deal aanvraag niet geselecteerd voornamelijk als gevolg van:

- 1) Het comfort wordt gemist over wat de uitkomst is van de gebiedsplannen vanuit het Nationaal Programma Landelijk Gebied en wat voor effect dat heeft op onze plannen binnen de Regio Deal aanvraag.
- 2) Het Rijk vindt het lastig een Regio Deal toe te kennen aan een bestuurlijk niet bestaande entiteit. De Sierteeltregio bevindt zich binnen twee provincies en verschillende gemeenten, ook niet alle aangesloten gemeenten maken deel uit van Holland Rijnland.

Positief is dat de problematiek die in de Regio Deal aanvraag wordt geschetst wordt herkend door het Rijk. Ook de analyse van brede welvaart en impact op de maatschappij van verschillende projecten in de Regio Deal aanvraag wordt begrepen en als urgent gezien.

Bij de bestuurders van de bij de Regio Deal betrokken gemeenten is het uitgangspunt geweest om met de inhoudelijke opgaven aan de slag te gaan, of de Regio Deal wordt toegekend of niet. De Regio Deal was bedoeld als versnellingsagenda van bestaande doelen en projecten. Momenteel verkennen de betreffende bestuurders van de betrokken gemeenten wat mogelijke vervolgstappen kunnen zijn. In april zal daar naar verwachting meer helderheid over zijn.

Samenwerking binnen de Duin- en Bollenstreek

De vijf gemeenten hebben in 2023 een nieuwe bestuurlijke overlegstructuur ingericht. De overleggen worden gebruikt om op de DBS-projecten te sturen en voor afstemming tussen de vijf gemeentes over de samenwerking met onder meer het Rijk, de provincies en Holland Rijnland. De overleggen helpen de Duin- en Bollenstreek in het gezamenlijk optreden ‘naar buiten’ en de strategische positie te versterken. Zo is gezamenlijk opgetrokken om de DBS-projecten uit de Uitvoeringsagenda een plek te geven in de Regionale Investeringsagenda (RIA) van Holland Rijnland. U bent hierover onder meer in de radenbijeenkomst van 8 november jl. bijgepraat.

De toegevoegde waarde van onze samenwerking binnen de Duin- en Bollenstreek wordt gezien en het wordt (ook buiten DBS) gewaardeerd dat er gezamenlijk inhoudelijke speerpunten gekozen zijn. De vijf gemeenten onderzoeken op dit moment welke vorm van intergemeentelijke samenwerking in de periode na 2024 het meest passend is. Belangrijk is dat DBS-projecten en gemeenschappelijke opgaven zo verschillend van aard zijn dat een pragmatische invulling van rollen en verantwoordelijkheden mogelijk moet blijven en per project of opgave moet kunnen verschillen. De colleges komen hier apart bij de gemeenteraden op terug.

Financiën

In de samenwerking binnen de Duin- en Bollenstreek bundelen we mensen en middelen om krachtiger te kunnen opereren en besluiten. De samenwerking doet daarmee vooral een beroep op de inzet van bestaande middelen en capaciteit. Zo worden de projectleiders, projectondersteuners, (beleids)adviseurs in de verschillende gemeenten gedekt uit de reguliere begrotingen 2024. Maar naast de inzet van eigen personeel zijn er uitgaven die de vijf gemeenten gezamenlijk doen. Het gaat dan het uitvoeren van studies en onderzoeken voor projecten en om bijdragen aan de inhuur van de programmadirecteur DBS en specifieke expertise.

In 2024 vindt verdere voorbereiding plaats op de daadwerkelijke uitvoering van de projecten en wordt de samenwerking met de vijf gemeenten verder vormgegeven. In onderstaande tabel zijn de kosten verdeeld over de gemeenten. Omdat het belang en profijt per gemeente per project kan verschillen, verschillen ook de bijdragen per gemeente. De tabel laat ook zien in hoeverre er met deze uitgaven al in de begrotingen 2024 rekening is gehouden.

Daarbij wordt opgemerkt dat net als in 2023 ook in 2024 een subsidieaanvraag van € 50.000 bij de Provincie Zuid-Holland gedaan zal worden in het kader van de subsidieregeling ter bevordering van de intergemeentelijke samenwerking. Voor de overig benodigde middelen zullen de colleges van Hillegom, Lisse en Teylingen bij de eerste begrotingswijziging 2024 een dekkingsvoorstel aan de gemeenteraden doen toekomen. In Katwijk en Noordwijk zijn de uitgaven 2024 al volledig gedekt.

Tabel Financiën DBS 2024

	Hillegom	Katwijk	Lisse	Noordwijk	Teylingen	Totaal
<u>Projecten Uitvoeringsagenda</u>						
Corridorstudie zuidelijke DBS*	23.040	68.200	23.760	45.820	39.180	200.000
PLG & Duurzame Greenport	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	200.000
Maatregelenpakket Noordelijke DBS & Haarlemmermeer	PM	PM	PM	PM	PM	PM
<u>Organisatie</u>						
Programmadirecteur DBS	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	200.000
Organisatiebudget	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	50.000
Eenmalig extra werkbudget en inhuur 2024	6.336	18.755	6.534	12.601	10.775	55.000
Totaal	119.376	176.955	120.294	148.421	139.955	705.000
Opgenomen dekking in begroting 2024	0	-195.000	0	-167.987	0	
Subsidie Provincie ZH	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	
Saldo (+=tekort, -=overschot)	109.376	-28.045	110.294	-29.566	129.955	

* Dit project is ook opgenomen in de concept Regionale Investeringsagenda (RIA) van Holland Rijnland. Indien er financiële dekking via de RIA beschikbaar komen, vallen de hier genoemde middelen terug naar de gemeenten.

De jaren 2025 en verder

Ook voor de jaren na 2024 moet rekening worden gehouden met (meerjarig) incidentele of structurele bijdragen aan het projectenbudget voor de Economic Board Duin- en Bollenstreek, waaruit ook de projecten 'ontwikkeling van de RegioBrand' en 'het verbinden van de kennisintensieve sectoren' bekostigd worden, en mobiliteitsprojecten (al dan niet via de Regionale Investeringsagenda van Holland Rijnland). Over de financiële bijdragen 2025 en verder vindt aparte besluitvorming plaats op de reguliere P&C momenten, te beginnen bij de kadernota 2025.

Bijlagen:

1. Voortgangsrapportage Uitvoeringsagenda DBS maart 2024

Voortgangsrapportage

Uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek

Maart 2024

Inleiding

De vijf gemeenten in de Duin- en Bollenstreek: Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk en Teylingen trekken samen op om het gebied verder te ontwikkelen, te versterken en de gezamenlijke strategische positie te laten groeien. Daarom hebben de vijf colleges van de Duin- en Bollenstreek in 2022 een gezamenlijke Uitvoeringsagenda vastgesteld.

DBS-projecten en bestuursopdrachten 2024

De Uitvoeringsagenda bevat een zestal projecten die met prioriteit opgepakt zijn. Daar zijn de Evaluatie van de Gebiedsprogramma's groen en het vervolg op de versnelling van projecten in het kader van Brede welvaart in de Sierteeltregio aan toegevoegd. De colleges zijn van mening dat deze projecten door de omvang, het belang, de urgentie en benodigde afstemming eveneens als 'DBS-project' aangemerkt moet worden.

In 2024 wordt voor het project 'Hernieuwbare energiebronnen' de eerste stap gezet door het formuleren van de uitgangspunten voor het opstellen van een bestuursopdracht Collectieve warmte. Ook het onderzoek naar het versterken van de verbinding tussen de DBS-projecten en de opgaven in het sociaal domein wordt in een bestuursopdracht uitgewerkt. Of dit ook geldt voor een nieuw Gebiedsprogramma groen vergt nog een aparte afweging en besluit. De vaststelling van bestuursopdrachten door de vijf colleges is nodig om onderwerpen als concrete DBS-projecten aan het samenwerkingsprogramma 2024 DBS toe te voegen.

De realisatie van de woningbouwopgave (een van de zes projecten uit de Uitvoeringsagenda) wordt geheel door de Gemeenschappelijke Regeling Holland Rijnland getrokken en uitgevoerd. Voor een stand van zaken verwijzen wij naar de rapportages die Holland Rijnland hierover publiceert. Deze opgave vervalt daarom in het kader van deze rapportage over de DBS-projecten, zonder daarmee afbreuk te doen aan de urgentie van de opgave.

Zodoende start het samenwerkingsprogramma DBS in 2024 met zeven DBS-projecten en twee bestuursopdrachten.

Specificatie kleuren

In de uitvoeringsagenda zijn de projecten gerelateerd aan vier kleuren, die elk voor een 'ruimtelijke' kwaliteit staat. De bestuurlijke afstemming is vervolgens ook hierop georganiseerd. In de loop van 2023 is echter behoefte ontstaan aan een betere verdeling van de onderwerpen over de verschillende kleuren, zowel ten behoeve van de agendadruk als de inhoudelijke samenhang. Hierop hebben de kleuren specifieke accenten gekregen:

- ❖ Oranje : netwerken en verbindingen
- ❖ Blauw : gezonde, vitale en energieke regio met nadruk op de ruimtelijke opgave, waaronder Puzzelen met Ruimte, wonen, Greenport Ontwikkelmaatschappij, Programma Landelijk Gebied en Duurzame Greenport en NPLG.
- ❖ Groen : duurzame DBS, met 'groene' onderwerpen als duurzaamheid, warmte, energie(opwek), circulariteit en het Gebiedsprogramma groen.
- ❖ Rood : economische agenda en (governance van de) Economic Board, met onderwerpen als het verder ontwikkelen van de RegioBrand en het verbinden van kennisintensieve sectoren. Hierbij gaat het om nauwe samenwerking tussen onderwijs, overheid en bedrijfsleven (Triple Helix).
- ❖ Paars : sociaal domein, als dwarsdoorsnijdende kleur toegevoegd.

Overzicht DBS projecten en bestuursopdrachten

De nadere specificatie van de kleuren heeft ertoe geleid dat enkele projecten van kleur gewisseld zijn ten opzichte van de eerdere indeling. Voorliggende en komende rapportages volgen deze nieuwe indeling.

Realisatie DBS-projecten

... via het Uitvoeringsprogramma van de Economic Board Duin- en Bollenstreek (EBDB)

De afgelopen periode is de governance van de EBDB opnieuw ingericht. De zittende leden van de EBDB hebben vanaf de zomer 2023 gefungeerd als Raad van Toezicht (RvT) a.i. van de nieuwe EBDB in oprichting. Zij hebben daarbij samen met de programmadirecteur a.i. nieuwe statuten voorbereid, een concept Meerjaren Uitvoeringsprogramma EBDB opgesteld en de lopende projecten beheerd. Ook heeft de RvT a.i. het proces van werven van de nieuwe leden van de Board gestart. Begin 2024 zijn de gemeenteraden met een raadsbrief hierover geïnformeerd.

Het Uitvoeringsprogramma EBDB richt zich op de topprioriteiten van de Economische Agenda: Duurzame Greenport, het verbinden van de Kennisintensieve Maakindustrie, Gezond Toerisme en de Ontwikkeling van de RegioBrand. De EBDB heeft hiermee een belangrijke rol in de realisatie van een aantal DBS-projecten. Het Uitvoeringsprogramma van de EBDB wordt in het voorjaar 2024 aan de vijf gemeenteraden aangeboden, waarbij de raden worden gevraagd de benodigde financiële middelen beschikbaar te stellen.

... via de Regionaal Investeringsprogramma (RIA) van Holland Rijnland

In 2023 heeft Holland Rijnland in samenwerking met de veertien betrokken gemeenten een nieuw Regionaal Investeringsprogramma opgesteld. De gemeenten in de Duin- en Bollenstreek hebben de DBS-projecten als input voor dit programma aangeleverd en een aantal zijn er nu in terug te vinden. De RIA wordt begin 2024 voor zienswijze aan de gemeenteraden van Holland Rijnland aangeboden waarna besluitvorming door Holland Rijnland plaatsvindt en de gemeenten financiële bijdragen gevraagd zullen worden. De uitvoering van de RIA is van belang voor realisatie van DBS-projecten.

Voortgangrapportage Uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek

In deze rapportage wordt de voortgang per project kort beschreven. Daarnaast zijn de gerealiseerde en nog te realiseren mijlpalen opgenomen en wordt inzicht gegeven in de financiële stand van zaken.

Corridorstudie Ruimte en mobiliteit in de Zuidelijke DBS

Bestuurlijk opdrachtgever	Marlies Volten (TEY)
Omschrijving	De corridor in de zuidelijke DBS vormt het scharnierpunt tussen de stedelijke as langs de Oude Rijn, de aantrekkelijke kustplaatsen in het duingebied en het kenmerkende landschap van de bollenstreek. De realisatie van de zuidelijke ontsluiting voor de Duin- en Bollenstreek én het creëren van groene verbindingen staan centraal. De studie levert sleutelprojecten op voor de Regionale Investeringsagenda (RIA) van Holland Rijnland.
Fase	Voorbereiding
Status	Onder controle

Voortgang

De regionale opgaven die in de corridorstudie een plek krijgen, zijn verbeeld en verwoord op de kaart hiernaast. Daarnaast spelen er lokale ontwikkelingen met raakvlakken met deze studie, zoals de ontsluiting van nieuwbouwoctaties en de transformatie van het huidige bedrijventerrein Space Business Park naar het ontwikkelen van een campus.

Het project is opgenomen in de concept RIA van Holland Rijnland, die in Q1 2024 ter zienswijze aan de gemeenteraden voorligt.

De governance met onder andere de gemeenten Oegstgeest en Leiden wordt nog nader uitgewerkt. Samen met deze gemeenten zal op initiatief van Katwijk een projectplan aan Holland Rijnland worden voorgelegd

Mijlpalen	Wanneer	Status, toelichting
Bestuursopdracht akkoord in BO Oranje	27-6-2023	afgerond
RIA: Inbreng project in RIA	Q2-Q4 2023	afgerond
RIA: Raden geven zienswijze op RIA	Q1 2024	loopt
RIA: Vaststellen RIA in AB Holland Rijnland	April 2024	
Informatie inventarisatie en geografische en thematische aanscherping	Q1-Q2 2024	
Visie op corridor met oplossingsrichtingen, uitgangspunten en randvoorwaarden maatregelenpakket	Q3 2024	
Concretisering maatregelenpakket / varianten	Q4 2024	
Afweging en faseringsvoorstel maatregelenpakket	Q1 2025	
Besluit over definitief maatregelenpakket en financiering	2025	

Betrokken partijen

Gemeenten Leiden, Oegstgeest, Katwijk, Teylingen en Noordwijk, in samenwerking met vertegenwoordigers van Holland Rijnland. De gemeente Katwijk is trekker van dit project. Inzet is om vertegenwoordigers van provincie Zuid-Holland en Rijkswaterstaat te betrekken als interne stakeholders. Hierover lopen momenteel gesprekken.

Financiën

Projectmanagement	€ 75.000	v	Dekking beschikbaar binnen DBS begrotingen
Extern onderzoek	>= € 200.000		Nog besluiten bij 1e begrotingswijz.2024 DBS-gemeenten
Maatregelenpakket	PM		Nog besluiten bij begroting DBS gemeenten 2025 e.v.

Mobiliteitsaanpak Noordelijke Duin- en Bollenstreek en Haarlemmermeer (MNDBSH)

Bestuurlijk opdrachtgever	Frederik Zevenbergen (provincie Zuid-Holland) voor het gehele project Maarten Dijkshoorn (HLG) voor de verbinding N206-N207, met een aftakking naar station Hillegom
Omschrijving	Met de MNDBSH worden de bereikbaarheid, de leefbaarheid en de verkeersveiligheid in de noordelijke Duin- en Bollenstreek en de westflank van Haarlemmermeer verbeterd. De aanpak is multimodaal gericht met een samenhangend pakket maatregelen.
Fase	Vorbereiding
Status	Onder controle

Voortgang

Provincie Zuid Holland is projectleider van het totale project MNDBSH. Per deelproject is een verantwoordelijk trekker aangewezen:

- Doorfietsroutes (regie: Holland Rijnland)
- Verbinding N208 - A44 (trekker: Prov. ZH)
- Verbinding N206 - N207, met een aftakking naar station Hillegom (trekkers: Hillegom en Noordwijk)

Op 10 november hebben de negen deelnemende partijen een startnotitie, de bestuursopdracht, getekend. Nu starten de verkennende studies voor de drie deelprojecten.

Het project HOV Noordwijk – Schiphol vormt onderdeel van het maatregelenpakket, maar kent een eigen organisatie en financieringsstructuur.

Mijlpalen	Wanneer	Status, toelichting
Startnotitie getekend door Provincies NH en ZH, VRA, Holland Rijnland, Haarlemmermeer, Hillegom, Lisse, Teylingen en Noordwijk	10-11-2023	afgerond
RIA: Inbreng project in Regionaal Investeringsagenda (RIA) van HR	Q2-Q4 2023	afgerond
Actualisatie Plan Doorfietsroutes gereed	Q1-Q2 2024	loopt
RIA: Raden geven zienswijze op RIA	Q1 2024	loopt
RIA: Vaststellen RIA in AB	April 2024	
Verkenning verbinding N208-A44	2024	
Vorbereiding maatregelen Doorfietsroutes	2024	
Verkenning verbinding N206-N207, met aftakking station HLG	t/m Q1 2025	
Uitvoering maatregelen Doorfietsroutes	2025	

Betrokken partijen

Provincies Noord- en Zuid-Holland, de samenwerkingsverbanden Holland Rijnland en Vervoerregio Amsterdam (VRA) en de gemeenten Haarlemmermeer, Hillegom, Lisse, Teylingen en Noordwijk. Inwoners en ondernemers worden betrokken bij de onderzoeken naar plaats en inrichting van nieuwe wegen.

Financiën

Projectmanagement	€ 0,5 mln	v	Dekking binnen DBS-begrotingen beschikbaar
Maatr. noordelijke DBS	€ 37,5 mln	v	Gereserveerd bij Prov. ZH, prioriteit bij verbinding N208-A44
Maatr. noordelijke DBS	PM		Besluit onderzoeksbudget voor verbinding N208-A44 uit adaptieve agenda van Haarlemmermeer, Prov. NH en VRA
Maatregelen fiets	€ 10 mln	v	Gereserveerd bij Prov. ZH, met een bijdrage voor fietstunnel N208 bij Lisse
Maatr. noordelijke DBS	€ 12,5 mln		Gereserveerd in RIF HR

Programma Landelijk Gebied & Duurzame Greenport

Bestuurlijk opdrachtgever	Kees van der Zwet (LIS)
Omschrijving	Het landelijk gebied in Nederland staat voor een grote transitie. Energie- en klimaatdoelstellingen, landbouwveranderingen, natuurkwaliteit (waaronder de biodiversiteit en de cultuurhistorische waarden van het landschap) en woningbouw komen samen en vragen een oplossing in het buitengebied. Hiervoor wordt het Programma Landelijk Gebied & Duurzame Greenport Duin- en Bollenstreek (PLG & DG) opgesteld.
Fase	Vorbereiding
Status	Onder controle

Voortgang

In het PLG & DG wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de samenwerking en opgaven vanuit het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZH-PG) en de integrale opgaven tot 2040, met een doorkijk naar 2050 in relatie tot de raakvlakken vanuit de Ruimtelijke Puzzel (Ruimtelijk Voorstel) op het gebied van woningbouw, circulaire economie, mobiliteit, energietransitie etc., die ook van invloed zijn op het buitengebied. Het maken van gezamenlijke keuzes voor de toekomst is van eminent belang voor een leefbare en vitale Duin- en Bollenstreek, want niet alles kan. De gemeenteraden, gebiedspartners en stakeholders zullen actief betrokken worden bij de totstandkoming en uitwerking van het Programma.

In november 2023 zijn de colleges akkoord gegaan met de bestuursopdracht.

Mijlpalen	Wanneer	Status, toelichting
Akkoord gemeenteraden DBS op evaluatie ISG2016	Juni 2023	afgerond
Akkoord DBS-colleges op bestuursopdracht PLG& DG	Nov 2023	afgerond
Aanbesteding en gunning	Q1 2024	loopt
Opstellen Onderzoeken, landschapsvisie, participatie en Ontwerp Programma DG	Q1-Q3 2024	
Akkoord vijf colleges op Ontwerp Programma DG	Q4 2024	
Zienswijzen op Ontwerp Programma DG	Q4 2024	
Raden stellen PLG& DG vast	Q1 2025	

Betrokken partijen

De gemeenten Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk en Teylingen. Partners provincie Zuid-Holland, Hoogheemraadschap van Rijnland, Overlegplatform Greenport en Landelijk Gebied Duin- en Bollenstreek en stakeholders in het gebied.

Financiën

Externe ondersteuning	€ 200.000		Nog besluiten bij 1e begrotingswijz.2024 DBS-gemeenten
Bijdrage Prov. ZH	PM		

Ontwikkeling RegioBrand

Bestuurlijk opdrachtgever	Jacco Knape (KWK)
Omschrijving	Ontwikkeling van het verhaal van de Duin- en Bollenstreek om de brede welvaart te versterken. We streven ernaar de gezondste en vitalste regio van Nederland te worden, waarmee we een balans tussen toerisme en leefbaarheid creëren.
Fase	Voorbereiding
Status	Onder controle

Voortgang

De kaders voor de ontwikkeling van de RegioBrand zijn besproken in het BO Groen. De kaders worden in Q1 2024 opgenomen in een bestuursopdracht voor het BO Rood. De bestuursopdracht beschrijft de bestuurlijk kaders met betrekking tot het doel van en de taakverdeling behorend bij de ontwikkeling van de RegioBrand. Deze kaders zijn voorwaardelijk voor de start van het ontwikkelproces.

Het doel van de RegioBrand is in de kaderopdracht beschreven als het bijdragen aan de realisatie van aantrekkelijke voorzieningen en het behoud van de fysieke omgeving voor (alle, ook kwetsbare) *bewoners, bezoekers én bedrijven & instellingen*. De RegioBrand is een totaalverhaal waarin onze kernwaarden *gezond, vitaal* en *energiek* worden vertaald naar een onderscheidend profiel dat alle drie deze doelgroepen dient.

De Economic Board (EB) neemt de ontwikkeling van de RegioBrand op in het Uitvoeringsprogramma EB. In Q1 2024 wordt het Uitvoeringsprogramma van de EB aan de vijf gemeenteraden voorgelegd.

Mijlpalen	Wanneer	Status, toelichting
Akkoord BO (toen nog) Groen op kaderopdracht RegioBrand	Q2 2023	afgerond
Bestuursopdracht vaststellen door vijf colleges	Q1 2024	in voorbereiding
Raden geven reactie op Uitvoeringsprogramma EB	Q2 2024	
Ontwikkeling RegioBrand door EB	Q2-Q4 2024	
Implementatie RegioBrand	2025	

Betrokken partijen

De gemeenten Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk en Teylingen. Economic Board en Stichting Greenport. Stakeholders uit de toerisme- en recreatiesector.

Financiën

Ontwikkeling RegioBrand	€ 150.000	Financiering voor uitvoering aan Economic Board (EB), nog besluiten bij kadernota's 2025 van de DBS-gemeenten
Uitvoering en implementatie	PM	Uitvoering gebeurt door private partijen. Mogelijk heeft de EB nog een bedrag nodig voor begeleiding van de uitvoering.

Verbinden kennisintensieve sectoren

Bestuurlijk opdrachtgever	Jacco Knape (KWK)
Omschrijving	Dit project is erop gericht om in de volle breedte van de bedrijvigheid de kracht van innovatie en kennis te benutten voor de ontwikkeling van onze regionale economie.
Fase	Voorbereiding
Status	Onder controle

Voortgang

De opgave is erop gericht om de steeds groter wordende groep van kennisintensieve sectoren (en instellingen) met elkaar in contact te laten komen en om samen de kansen die hieruit voortkomen, te verkennen en te benutten. Daarbij worden onderwijsinstellingen van alle niveaus en de arbeidsmarkt op alle lagen betrokken. Hiervoor gebruiken we het triple helix netwerk van de Economic Board. De Economic Board (EB) is daarom verzocht deze opdracht mee te nemen in Uitvoeringsprogramma EB. In Q1 2024 wordt het Uitvoeringsprogramma van de EB aan de vijf gemeenteraden voorgelegd.

Tevens is het Verbinden van de kennisintensieve sectoren als een van de prioriteiten opgenomen in de Regionaal Investeringsagenda (RIA) van Holland Rijnland.

Mijlpalen	Wanneer	Status, toelichting
RIA: Inbreng project in RIA	Q2-Q4 2023	afgerond
RIA: Raden geven zienswijze op RIA	Q1 2024	loopt
Raden geven reactie op Uitvoeringsprogramma EB	Q2 2024	
RIA: Vaststellen RIA in AB	April 2024	
Uitwerken projectplan Verbinden kennisintensieve sectoren door EB	Q2-Q4 2024	
Uitvoering projectplan	2025	

Betrokken partijen

Holland Rijnland, Economic Board, onderwijsinstellingen, ESA ESTEC, de NL Space Campus, Regionale bedrijven.

Financiën

Uitvoering en implementatie	PM	De uitvoering wordt gedaan door de Economic Board (EB). Middelen moeten nog – op basis van een uitvoeringsplan bij de kadernota's 2025 van de DBS-gemeenten beschikbaar worden gesteld.

Evaluatie Gebiedsprogramma's groen

Bestuurlijk opdrachtgever	Roberto ter Hark (NWK)
Omschrijving	Als DBS gezamenlijk de regio versterken op thema's die verbonden zijn aan groene inrichting van het landschap en het recreëren hierin.
Fase	In afronding
Status	Onder controle

Voortgang

Dit project bestond oorspronkelijk uit twee delen: een evaluatie van de gebiedsprogramma's vanaf 2010 en het opstellen van een nieuw programma. De evaluatie is in Q1 2024 opgeleverd en bevat een weergave van de relevante (beleids)besluiten, een analyse van uitvoering (de doelmatigheid en doeltreffendheid van de doelstellingen en instrumenten), conclusies en aanbevelingen. In 2023 heeft de provincie de programmasubsidie Gebiedsprogramma's groen vastgesteld op € 2,45 miljoen. Hiermee heeft de Duin- en Bollenstreek het Gebiedsprogramma B(l)oeiende Bollenstreek tussen 2016 en 2022 uitgevoerd.

Het tweede deel, het opstellen van een nieuw programma vraagt een nadere afweging. Op basis van de evaluatie van de Gebiedsprogramma's groen 2010-2022, de Landschapsstrategie, die in het kader van de Programma Landelijk Gebied en Duurzame Greenport wordt opgesteld, de opgaven uit het ZH-Programma Landelijk Gebied en het al bestaande beleid en lopende activiteiten, zullen de colleges eerst beoordelen of een nieuw Gebiedsprogramma groen het meest passende instrument is om de nog te formuleren doelen te bereiken.

Mijlpalen	Wanneer	Status, toelichting
Akkoord bestuursopdracht in (toen nog) BO Landschap Recreatie Natuur Erfgoed	Q4 2022	afgerond
Vaststelling subsidie gebiedsprogramma's groen (PZH)	Q4 2023	conform verlening (2017) vastgesteld
Afronding Uitvoeringsovereenkomst Regionaal Groenprogramma (UORG) 2018-2022	Q4 2023	gerealiseerd
Uitvoering projecten UORG 2020-2024	vanaf 2020	In uitvoering
Oplevering Evaluatie Gebiedsprogramma groen	Q1 2024	
Besluit over opstellen bestuursopdracht nieuw Gebiedsprogramma groen	2024	
Uitvoering projecten UORG 2024-2028	2024 e.v.	

Betrokken partijen

Landschapstafel Duin- en Bollenstreek, Partners Overlegplatform Greenport RO Duin- en Bollenstreek. Inwoners worden betrokken via burgerpanels.

Financiën

Evaluatie	€ 30.000	v	Beschikbaar uit budget voor huidig Gebiedsprogramma groen
Beheer en onderhoud wandelroutenetwerk	€ 51.000	v	Jaarlijkse storting aan Lisse; doorlopende afspraak, € 10.200 per gemeente
Beheer en onderhoud routenetwerken fietsen en sloepen	Factuur per jaar	v	Jaarlijkse storting aan Alphen aan den Rijn; doorlopende afspraak

Versnelling projecten Brede Welvaart in de Sierteeltregio

Bestuurlijk opdrachtgever	Reny Wietsma (TEY)
Omschrijving	De projecten Brede Welvaart in de sierteeltregio zijn gericht op het creëren van een weerbare en vitale landelijke regio, met een toekomstbestendige arbeidsmarkt en een duurzaam en circulair sierteeltcluster.
Fase	Vorbereiding
Status	Onder controle

Samen aan de slag voor een bloeiende sierteeltregio!

Sierteeltcluster van bomen-, bollen- en bloementeelt als economische drager van onze regio. De sierteeltregio kent kracht maar ook kwetsbaarheid.

Voortgang

De brede welvaart is op dit moment gunstig (behalve voor jongvolwassenen en arbeidsmigranten), maar als er niets gebeurt kan dat in de toekomst voor de gehele regio veranderen. De drie normaal gesproken op zichzelf gerichte clusters met eigen teelt (bomen, bloemen, bollen) hebben elkaar gevonden in het zoeken naar een oplossing voor de gedeelde opgaven en in 2023 gezamenlijk een aanvraag Regio Deal brede welvaart ingediend.

Met een gerichte aanpak en samenwerking kunnen we de brede welvaart in de sierteeltregio op peil houden, de sector nieuw teeltperspectief bieden in combinatie met de aanpak van milieubelasting, circulariteit en duurzaamheid. De doelstellingen sluiten ook aan en dragen bij aan het principe van water en bodem sturend en de ruimtelijke puzzel. Er zijn veel contacten gelegd en aangehaald met oude en nieuwe stakeholders en in triple helix verband. Daarnaast is meer zicht gekomen waardevolle initiatieven en relevante ontwikkelingen in de streek.

Op 9 februari j.l. heeft het Rijk bekend gemaakt onze aanvraag Regio Deal niet toe te kennen. Dat is teleurstellend. Het belang van versnelling van de projecten die voor de aanvraag geïnventariseerd zijn, staat voorop. De bestuurders van de betrokken

gemeenten verkennen momenteel wat mogelijke vervolgstappen zijn. Het indienen van een nieuwe aanvraag Regio Deal is daar een van. Holland Rijnland, de Economic Board en Stichting Greenport DBS blijven hierbij voor ons belangrijke partners.

Mijlpalen	Wanneer	Status, toelichting
Aanvraag Regio Deal ingediend bij Min BZK	31-10-2023	Afgerond
Kabinet heeft besloten niet toe te kennen	09-02-2024	Afgerond
Afspraken maken over vervolg en benodigde governance	Q1/Q2 2024	Loopt
Indien gewenst: indienen nieuwe aanvraag voor zesde tranche Regio Deals	2024/2025	

Betrokken partijen

Greenport Aalsmeer, Greenport Boskoop, Greenport Duin- en Bollenstreek, Holland Rijnland, Provincie Zuid-Holland, sociale partners en onderwijs- en ondernemersorganisaties, Hoogheemraadschap Rijnland, Economic Board, Royal Flora Holland, OADB.

Financiën

Activiteiten Regio Deal	€ 20 mln	v	Beschikbaar als bijdrage van DBS-gemeenten en stakeholders in de streek (bestaande middelen)
Cofinanciering Rijk	€ 0 mln		Aanvraag niet toegekend